

Rinforzà la trilinguitad grischuna

Il suveran grischun ha acceptà la nova lescha da linguatgs cun ina maioritad da 54 pertschient

DA MARTIN CABALZAR

■ **Il chantun Grischun ha ina nova lescha da linguatgs. En la votaziun dal pievel provotgada tras in referendum ha il suveran acceptà la nova lescha cun 54 pertschient.**

La finamira da la nova lescha da linguas è da rinforzar la trilinguitad e da promover cunzunt il rumantsch ed il talian en lur territoris tradiziunals. Er sche la lescha era vegnida deliberada dal cussegl grond cun 106 cunter 0 vuschs e sa furmà enturn l'advocat da Purtenza *Peter Schnyder* che ha pretendì il referendum ina ferma opposiziun. Disputaivla è stada cunzunt la clausula da protecciun per ils linguatgs minoritars. Tenor la lescha vegnan vischnancas cun ina cumpart da Rumantschs da 40 pertschient anc consideradas sco vischnancas rumantschas. Bilinguas daventan ellas pir cura che la cumpart dals Rumantschs è sut la limita da 40 pertschient. La regenza vuleva fixar questa limita a 50 pertschient, la maioritad dal cussegl grond ha dentant vulì ina midada cunzunt a favur dal rumantsch che è periclità cunzunt en bleras vischnancas a l'ur dal territori linguistic. La lescha na metta dentant betg en dumonda il status quo. Nagina vischnanca

La Lia Rumantscha che è s'engaschada fitg ferm per la nova lescha da linguatg po esser satsifatga: da san. il secretari general Gion Antoni Derungs ed il parsura Vincent Augustin.

FOTO M. CABALZAR

vegn sfurdada da midar sia pratica actuala, midadas futuras pretendan dentant ina maioritad qualifitgada. Quai na vul betg dir che la autoritads communalas possian far adiever d'in segund linguatg sper il tradiziunal.

Peter Schnyder e la pps èn stads encunter

Cumbattida è la nova lescha da linguatgs vegnida cunzunt dal giurist Peter Schnyder che ha lantschà il referendum ed è vegni sustegnì cunzunt er da ses colle-

gas advocats da linguatg tudestg. Malgrà che la fracziun da la Partida populara svizra aveva sustegnì la lescha en il cussegl grond han ils delegads da la pps recumandà a la populaziun grischuna da refusar la lescha.

Rumantschs e Taliani han gudagnà la votaziun

Il pli grond ed unanim sustegn ha la nova lescha retschavì en las valadas talianas Calanca, Mesauc, Bregaglia e Puschlav. Bun sustegn ha la lescha er survegnì en la regiun Surselva. Cun excepziun da las enclavas gualseras da Sursassa, Val S. Pieder, Versomi, Valendau, S. Martin e Stussavgia han tuttas vischnancas acceptà cleramain la lescha. En Surmeir dattan Marmorera, Alvaschein e Bravuogn en igl cun in na. Fitg legraivel è il resultat er en Engiadina Bassa (cun excepziun da la vischnanca tudestga da Samignun), Val Müstair e per surpraisa er en tut las vischnancas bilinguas d'Engiadina Ota. Mender statti cun il sustegn da la lescha en Val Schons, acceptada vegn ella là sulet a Casti-Vargistagn, Donat e Lohn. Legraivlas èn er maioritads affirmativas en vischnancas da maioritad tudestga sco Domat, Trin, Flem, Lai, Cazas, Churwald, Parpan, Portein, Prez, Says, Veulden, Scheid e Pratval che han votà gea. Positiv san ins er valitar il resultat negativ fitg filà da Cuira, Tavau ed Arosa. Fitg remartgablas èn las maioritads affirmativas en las vischnancas gualseras da Tenna e Valzeina.